

Meliha Sermin PAKSOY
İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Araştırma Görevlisi

**ZAMANAŞIMINDAN
FERAGAT
(TBK 160)**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR CETVELİ.....	XV
GİRİŞ.....	1

Birinci Bölüm FERAGAT

§ 1. GENEL OLARAK FERAGAT.....	3
I. FERAGATİN TANIMLANMASI	3
II. FERAGATİN BENZER İŞLEMELERLE KARŞILAŞTIRILMASI	6
III. FERAGATİN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	8
A. FERAGATİN HUKUKİ İŞLEM OLMASI VE FERAGATE İLİŞKİN İRADE BEYANININ ÖZELLİKLERİ	8
B. FERAGATİN TEK TARAFLI BİR İŞLEM OLUP OLMADIĞI SORUNU	11
1. Genel Olarak	11
2. Defi Haklarından Feragatin Tek Taraflı Bir İşlem Olup Olmadığı Sorunu.....	12
C. FERAGATİN TASARRUF İŞLEMİ NİTELİĞİ	14
1. Feragatin Tasarruf İşlemi Olması	14

2. Feragatin Borçlandırıcı İşlemin Konusu Olması.....	15
D. FERAGATİN SEBEBE BAĞLI OLUP OLMAMASI.....	16
E. FERAGATİN İVAZLI OLUP OLMAMASI	17
IV. FERAGATİN ŞEKLİ.....	18
V. FERAGATİN SONUÇLARI.....	19
§ 2. FERAGATİN KONUSU VE FERAGAT EDİLEBİLİRLİK	21
I. GENEL OLARAK FERAGATİN KONUSU	21
II. DEFİ HAKLARINDAN FERAGAT	21
III. HENÜZ DOĞMAMIŞ HAKLAR VE BU HAKLARDAN FERAGAT	23
A. HENÜZ DOĞMAMIŞ HAK KAVRAMI.....	23
B. HENÜZ DOĞMAMIŞ HAKLARDAN FERAGAT EDİLMESİ.....	23
1. Henüz Doğmamış Haklardan Feragate İlişkin Kanuni Düzenlemeler.....	23
2. Henüz Doğmamış Haklardan Feragatin Mümkün Olup Olmadığı Sorunu	24
IV. KENDİSİNDEN FERAGAT EDİLMESİ YASAKLANAN HAKLAR	27
A. GENEL OLARAK FERAGAT YASAKLARI	27
B. FERAGAT YASAĞININ ETKİSİ.....	29
§ 3. SINIRLI FERAGAT	29
I. BELİRLİ SÜRELİ FERAGAT	29
II. KISMİ FERAGAT	32

İkinci Bölüm
ZAMANAŞIMI VE ZAMANAŞIMINDAN
FERAGAT

§ 4. ZAMANAŞIMI.....	33
I. GENEL OLARAK ZAMANAŞIMI	33
II. ZAMANAŞIMININ SONUÇLARI	34

A. ZAMANAŞIMININ ALACAK HAKKINA ETKİSİ.....	34
B. ZAMANAŞIMI DEFİ	36
1. Zamanaşımı Definin Hukuki Niteliği.....	37
2. Zamanaşımı Definin Kullanılması ve Sonucu.....	38
III. ZAMANAŞIMININ TEMELİNDE YATAN DÜŞÜNCELER.....	42
A. BORÇLUYU KORUMA AMACI	42
B. KAMU MENFAATİNİ KORUNMA AMACI	44
C. ALACAKLININ ALACAĞINI TAKİPTEKİ ATALETİNİN ETKİSİ	45
IV. ZAMANAŞIMI VE İRADE SERBESTİSİ.....	46
A. FARKLI HUKUK SİSTEMLERİNDE ZAMANAŞIMINA İLİŞKİN İRADE SERBESTİSİ SINIRLAMALARI.....	47
1. Roma Hukuku	47
2. Prusya Genel Ülke Kanunu.....	47
3. İtalyan Medeni Kanunu	48
4. Fransız Medeni Kanunu.....	48
5. Avusturya Medeni Kanunu	49
6. Alman Medeni Kanunu.....	49
7. İsviçre Hukuku.....	51
8. Uluslararası Hukuk Düzenlemelerinde Zamanaşımından Feragat ve Sözleşme Sürelerinin Değiştirilmesi	52
B. ZAMANAŞIMI ALANINDAKİ EMREDİCİ HÜKÜMLER VE KAMU MENFAATİ.....	54
§ 5. ZAMANAŞIMINDAN FERAGAT VE ÖZELLİKLERİ.....	59
I. GENEL OLARAK ZAMANAŞIMINDAN FERAGAT	59
II. UYGULAMADA ZAMANAŞIMINDAN FERAGAT	61
III. ZAMANAŞIMINDAN FERAGATİN KONUSU	65

§ 6. ZAMANAŞIMINDAN ÖNCEDEN FERAGAT EDİLMESİNİN YASAKLANLAMASI	68
I. ZAMANAŞIMINDAN FERAGAT EDİLMESİNİN AMACI VE ETKİSİ	68
II. ZAMANAŞIMINDAN ÖNCEDEN FERAGATİN YASAKLANMASININ AMACI (TBK 160 I' in Ratio Legisi).....	71
III. ZAMANAŞIMINDAN ÖNCEDEN FERAGAT YASAĞININ KAPSAMI	77
§ 7. ZAMANAŞIMINDAN FERAGATİN GEÇERLİLİĞİ	82
I. ZAMANAŞIMINDAN FERAGATİN GENEL GEÇERLİLİK ŞARTLARI	82
II. ZAMANAŞIMINDAN ÖNCEDEN FERAGAT YASAĞININ (TBK 160 I) AMACA UYGUN SINIRLAMAYA TABİ TUTULMASI	84
III. ZAMANAŞIMINDAN FERAGATİN SÜRE AÇISINDAN SINIRLANMASI	91
§ 8. ZAMANAŞIMINDAN FERAGATİN SONUÇLARI.....	92
I. GENEL OLARAK GEÇERLİ FERAGATİN TARAFLAR ARASINDAKİ ETKİSİ.....	92
II. ZAMANAŞIMINDAN FERAGATİN ÜÇÜNCÜ KİŞİLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	93
III. ZAMANAŞIMINDAN FERAGATİN DİĞER MENFAAT SAHİPLERİ TARAFINDAN İPTAL ETTİRİLMESİ.....	94
§ 9. GEÇERSİZ OLAN ZAMANAŞIMINDAN FERAGAT İŞLEMİNE SONUÇ BAĞLANMASI.....	96
§ 10. ZAMANAŞIMINDAN FERAGATİN BENZER İŞLEMLER İLE İLİŞKİSİ VE FARKLARI.....	97
I. ZAMANAŞIMI SÜRESİNİN SÖZLEŞME İLE DEĞİŞTİRİLMESİ	97
A. GENEL OLARAK.....	97
B. TBK 148 HÜKMÜNÜN KAPSAMI	99

C. ZAMANAŞIMI SÜRESİNİN SÖZLEŞME İLE UZATILMASININ ZAMANAŞIMINDAN FERAGATLE İLİŞKİSİ	103
II. ZAMANAŞIMININ DURMASI	105
III. ZAMANAŞIMININ KESİLMESİ	108
IV. ZAMANAŞIMI DEFİNİ İLERİ SÜRMEME TAAHHÜDÜ	112
V. ZAMANAŞIMI DEFİNİN İLERİ SÜRÜLMEMESİ	114
VI. ERTELEME (TECİL) ANLAŞMASI	115
VII. GAYRİMENKUL REHNİ VERİLMESİ	117
SONUÇ	119
KAYNAKÇA	123